СВОБОДА — SVOBODA

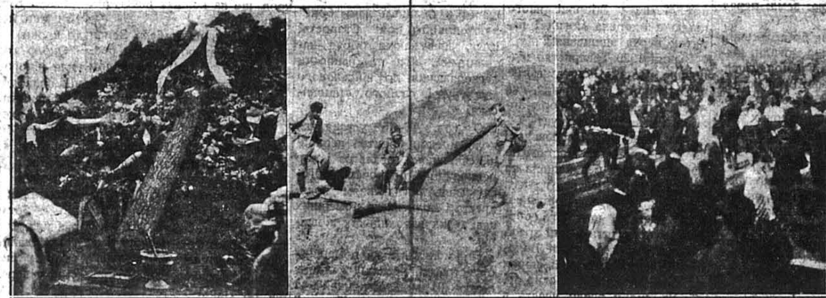
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 273. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 21. листопада, 1929. VOL. XXXVII. No. 273. Jersey City, N. J., Thursday, November 21, 1929. THREE CENTS.

A SPECIMEN OF POLISH OUTRAGES AGAINST UKRAINIANS.

POLES DESECRATE THE GRAVES OF UKRAINIANS WHO FELL IN WARS AGAINST POLAND.

1) The mound of the Ukrainian soldiers, with wreaths prepared for the decoration, and the wooden cross cut down by Polish civilian military organization on the eve of the decoration of the graves.

2) Ukrainian scout-boys view the desecrated graves.

3) Polish police, with bayonets fixed, attack Ukrainian peasants assembled for the ceremony of decorating the graves of Ukrainian soldiers.

The scenes took place on August 28, 1929, near the town of Zboriv, in Galicia, now under Polish occupation.

БІЛЮН ДОЛЯРІВ НА ПОЛІПШЕННЯ ЗАЛІЗНИЦЬ

ПРЕДСТАВНИКИ ЗАЛІЗНИЧИХ КОМПАНІЙ ЗАЯВЛЯЮТЬ ГУВЕРОВИ, ЩО НЕ УСУНУТЬ НІ ОДНОГО РОБІТНИКА ІЗЗА БЕЗРОБІТТЯ, А ПРИСТУПЛЯТЬ ДО РОЗБУДОВИ Й ПОПРАВИ ЗАЛІЗНИЧОЇ СІТИ.

ВАШИНГТОН, 20. листопада. — Президент Ґувер відбув учора першу конференцію в справі економічного піднесення краю. Конференцію відбуто з представниками найбільших залізничих компаній. Наради тревали всього одну годину. По нарадах президент проголосив заяву, в якій висказав своє задоволення з конференції.

Ті наради започаткували велику програму, яку задумує уряд перевести, щоби доказати, що біржевий крах не має нічого спільного з промисловим, торговельним і фінансовим положенням краю, бо воно здорове.

БУДЕ ДОВОЛІ ПРАЦІ ДЛЯ КОЖДОГО.

ТАК КАЖЕ ВОКЕР, МЕЙОР НЮ ЙОРКУ. А РАЗОМ З ТИМ ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЮНА ДОЛЯРІВ НА ПУБЛИЧНІ РОБОТИ.

НЮ ЙОРК, 20. листопада. — Мейор Вокер заявив головам департаментів, що місто приступає до великої розбудови, яка обійме мости, тунелі й собвеї, а яка буде тягнутися 4 роки. Кошти тої будови виноситимуть міліярд долярів.

АЛЬКОГОЛЬ У КОНГРЕСІ.

ЗНАЙШЛИ ЙОГО В БЮРІ ПОСЛА ЕДВАРДА ДЕНИСОНА, ВІДОМОГО ЯК ЗАВЗЯТОГО СУХОГО.

ВАШИНГТОН, 20. листопада. — Посла Едварда Еверета Денисона уважала протисалунова Ліґа за свого поплечника. А тепер ґренд джюрі обжалувало його за нарушення закону Волстеда, бо в його бюрі, яке знаходиться в будинку палати послів, знайдено при ревізії 18 фляшок правдивої віски, шість фляшок джіну й шість фляшок спеціяльних лікерів. Денисон твердить, що той алькоголь вислано до нього через помилку.

Прогібіційні аґенти подають, що вони вже давно знали про ту пачку з алькоголем, але Денисон просив їх, щоби не подавати цього до публичного відома, бо таким чином знищать йому публичну карієру, бо президент задумує наділити його важним урядом.

Рівнож і не легко було перевести ревізію, бо на це треба було дістати спеціяльний дозвіл.

СТУДЕНТИ „ВОЮЮТЬ".

НЮ ЙОРК, 20. листопада. — Фрешмени Колюмбійського університету святкували свою побіду над софоморами і, як звичайно буває в таких випадках, стялися з поліцією. Фрешмени затарасували дорогу на Бродвею і 155 улиці й не перепускали стріткар ні автомобілів. Коли їх заатакувала поліція, їм прийшли в допомогу софомори. Побито кількох полісменів і студентів. Поліції вдалося зловити тільки одного студента.

НЕ ХОТІВ РОЗЛУЧИТИСЯ.

НЮ ЙОРК, 20. листопада. — Томас Виддикам не міг пережити, що його жінку мають відвезти до шпиталю. Він мав 80 літ, а жінка 73. Обоє жили разом 54 роки. Тому в 54 річницю шлюбу Виддикам відчинив ґазові рури, позамикавши щільно вікна й двері. Над раном знайшли їх обоє нежививми. А знайшов їх син, котрий приїхав забрати маму до шпиталю.

ВМІЮТЬ ПРОГРАВАТИ.

НЮ ЙОРК, 20. листопада. — До Европи відїхав англійський письменник Едґар Веллес, котрий пробув тут кілька тижнів, збираючи матеріяли до своєї повісти, якої зміст буде взятий з американського життя. При відїзді подав, що найбільше подвляв Американців тоді, коли обсервував їх, як вони переносили катастрофу на біржі, яка зруйнувала матеріяльний добробут міліонів осіб. Він бачив многих зіграних на біржі й не міг надивуватися, як вони спокійно, а дуже часто з усміхом переносили катастрофу.

СЕНАТ КІНЧИТЬ НАРАДИ.

ВАШИНГТОН, 20. листопада. — Надзвичайна сесія конгресу закінчиться мабуть у пятницю, 22 листопада. Більшість сенаторів заявляється за перерванням нарад.

Звичайна сесія розпічне свої наради 2 грудня.

СТЕРЕЖУТЬ ВАСКОНСЕЛОСА.

НОГАЛЄС (Мексико), 20. листопада. — Васконселос не тільки програв президіяльну виборчу кампанію, але ще дріжить за своє життя. Говернор Сонори призначив спеціяльних детективів для його охорони, бо є відомости, що уплянoвано замах на його життя.

А ГОВОРЯТЬ, ЩО ЙДЕ ДО ЛІПШОГО...

Мірилом грошевої скрути є скількість протестованих векслів. Показується, що в місяці серпні ц. р. скількість запротестованих векслів виносила в теперішній Польщі 456 тисяч 157 штук на загальну суму 98 міліонів золотих. Виходить, що це лише комусь снилося про те, що в Польщі йде до ліпшого.

АРЕШТ ДОЧКИ ПРОФЕСОРА КОРДУБИ.

Львівська поліція заарештувала студентку фільософії, дочку відомого професора варшавського університету, Кордуби, Стефанію. Польські ґазети повідомляють, що Кордубівну заарештовано за „її участь в нападі на листоноша з експропріяційною метою".

ТРОХИ НЕ ВИСАДИЛИ КІНО-СТУДІЇ.

В Лос Енджелес, у старій кіновій студії Метрополітен, випадково знайшли 50 пачок динаміту та одну бомбу, що було приготоване до висадження в повітря студії. Тепер поліція досліджує, хто робив приготовання до знищення цієї студії.

ЛІТЕРАТУРНИЙ МУЗЕЙ У КИЇВІ.

Київський будинок-музей Т. Шевченка розгортає тепер свою роботу, комплектуючи нові відділи. По пляну будинок-музей має перетворитися на літературний музей, що охопить життя й творчість українських письменників XIX. століття.

ПРАЛАТ ПЕРЕД СУДОМ.

В столиці Литви Ковні була розправа проти католицького пралата Ольшанського, який замордував свою господиню і любовницю Ґустяновську. Суд засудив пралата на 8 літ вязниці.

ЖИДІВСЬКИЙ ПРОВІДНИК РАДИТЬ ЖИДАМ ГОДИТИСЯ З АРАБАМИ.

З нагоди отворення зимового семестра на жидівськім університеті в Єрусалимі канцлер сього університету, д-р Юда Маґнес, виголосив промову, яка відразу стала осередком острої дебати в жидівських кругах. Д-р Маґнес закликав Жидів, щоби, будуючи „національний дім" у Палестині, не спиралися на імперіялістичні баґнети якоїсь імперії, але на добру волю тих народів, з котрими їм приходиться жити. Сеї засади не можуть Жиди спускати з ока навіть тоді, коли на них нападають. Вони мусять проявити терпеливість, бо лишень у сей спосіб зможуть Жиди завести у своїм краю лад і мир, без яких неможливий добробут і культурна робота. У сьому місці студенти перервали промову канцлера псиканнем та свистами, але він говорив далі, закликаючи студентів, щоби вони дивилися на питання Палестини не тільки з жидівського становища, але й з арабського, міжнародного становища.

ПЯТЬДЕСЯТИЙ ЛЕТ.

„Ґраф Цепелін" доконав уже пятьдесятий щасливий свій лет. Підчас цього лету на ньому було 46 пасажирів. Тепер повітроплав стає для ґенерального огляду в Фрідріхсгафені. З бальонів його випустять увесь газ, а щоби він не впав на землю, то привяжуть його до даху ґанґару.

НЕ ВІРИТЬ У ЗЛУЧЕННЯ ДЕРЖАВ ЕВРОПИ.

Італійський економіст Пірелі не вірить, що може прийти до економічного обєднання держав Европи. Він думає, що Америки своєю масовою продукцією, а тому й дешевим виробом товарів, хоч робітникам платить найдорожче в світі, захопить усю Европу.

КРОКОДИЛІ ПОЖЕРЛИ 80 ЛЮДЕЙ.

На острові Борнео розмножились і роззухвалилися крокодилі до того степеня, що нападають на тамошніх мешканців навіть у день. За короткий час пожерли вони 80 мешканців згаданого острова.

ШКОЛЯРІ ПОБИЛИ КОРОЛЯ.

Румунська влада устроїла була окрему школу для свого 7-літнього короля Михайла. Йому в школі дали були 36 товаришів, вибранців з країв, які належать тепер до Румунії. Але король уважав свою школу за мале королівство і зачав урядовання від того, що бив за порядком всіх товаришів. Вони спершу терпіли, а далі змовились і короля побили. Побитий король поскаржився мамі і ціла війна скінчилась тим, що розвязали королівську школу.

ВИЗНАЛИ НАДІР ХАНА.

Анґлійське правительство офіційно признало нового афґанського хана, Надіра. Нове правительство в Кабулі оголосило повідомлення про страчення бувшого узурпатора, Вача Сакао, що правив Афґаністаном під іменем хана Габібули.

ДОРОГА МАРКА.

На відкритті конґресу філателістів у Бермінґемі (Анґлія) продано марку занбейського острова Монфонс за 1,450 фунтів стерлінґів. Марка ця то одна з найстарших марок занбейських кольоній, а купив її теперішний анґлійський король.

ЩУРІ ЗАГРИЗЛИ ДИТИНУ.

В селі Кулібн, біля Вильна, зграя щурів напала на малу дівчинку в колисці і виїжерли їй очі, ніс, та погризли ціле тіло так, що дитина померла від ран.

НІМЕЧЧИНА ЗБИРАЄ ДОПОМОГУ ДЛЯ ЕМІҐРАНТІВ З РОСІЇ

ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЧЧИНИ АПЕЛЮЄ ЗА ДОПОМОГОЮ.

БЕРЛІН, 20. листопада. — Президент німецької республики Гінденбурґ видав публичний заклик до населення Німеччини за допомогою для німецьких селян, що виемігрували з большевицької Росії. Сам Гінденбурґ зложив притім жертву в сумі 50,000 долярів.

Датки на допомогу жертв большевицької господарки збирає Червоний Хрест. З тих еміґрантів з большевицького раю коло одного Берліна стоїть табором яких 10,000 душ. Червоний Хрест потребує грошей на вдержання еміґрантів через зиму та на поселення їх у Канаді або в инших частинах світа.

З Ленінґраду пливе тепер далі 600 німецьких селян, які по приїзді до Гамбурґа пересядуть на другий корабель та поїдуть до Бразилії.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ САРСЬКОГО БАСЕЙНУ

НІМЕЧЧИНА ВЖЕ ВИСЛАЛА ДЕЛЕҐАЦІЮ З 16 ОСІБ.

БЕРЛІН, 20. листопада. — Вчора вечером виїхала відси репрезентація німецького уряду на міжнародну конференцію в справі сарського басейну, що має відбутися в Парижі.

Німецька делеґація буде домагатися від Франції звороту басейну. Часописи заповідають, що це домагання викличе довжезну дебату між Францією й Німеччиною.

КАБІНЕТОВА КРІЗА В БЕЛЬҐІЇ ЧЕРЕЗ ФЛЯМАНДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ РУХ.

ТІЛЬКИ З ТРУДОМ МІНІСТЕРСТВО ВДЕРЖАЛОСЯ ПРИ КЕРМІ.

БРУКСЕЛЯ (Бельґія), 20. листопада. — Премієр міністрів Жаспар малощо не подався до димісії через крізу кабінету наслідком домагань Флямандців щодо зфлямандщення ґентського університету. Жаспар обіцяв був Флямандцям сповнити їх волю та зробити університет у Ґент виключно флямандською інституцією. Проти сього повстали ліберали, котрі тепер належать до урядової коаліції, з якої вийшов уряд. Загрожений відкликанням піддержки в парляменті, премієр мусіє піти на уступки лібералам та відмовитися флямандщити згаданий університет.

НІМЕЧЧИНА МАЄ ПЕРЕСТАТИ БУТИ ФЕДЕРАЛЬНОЮ ДЕРЖАВОЮ.

ПРУСІЯ ГОДИТЬСЯ НА ЗІЛЛЯТТЯ В ОДНОЦІЛЬНУ НІМЕЧЧИНУ.

БЕРЛІН, 20. листопада. — Тут відбувається конференція представників німецьких держав, що становлять разом німецьку федерацію держав. Конференція має на ціли виробити плян зілляття всіх німецьких держав в одну одноцільну цілість. Провідником сього руху є Прусія. Підкомітет конференції вже виробив плян, який прийде під ширші обради повної конференції дня 7. грудня.

Декотрі держави, що складають німецьку федерацію, вважають цей крок дуже революційним.

ВІДГУКИ СКАНДАЛУ НА НІМЕЦЬКІМ ДВОРІ

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА ЗУБКОВА.

БОН (Прусія), 20. листопада. — На похорон померлої недавно принцеси Вікторії, сестри бувшого німецького цісаря, приїхав із заграниці її муж, російський еміґрант Александер Зубков. Зубков був прогнаний з Німеччини за своє скандальне поведення, і коли тільки переїхав границю, його зараз арештувала пруська поліція.

Тепер поліція пояснює арештовання тим, що його поява на похороні була би викликала неприємні інциденти, а крім того проти нього є ще судові доходження за виставлювання фальшивих чеків. Поліція заповідає, що не дасть йому забрати тіла та що прожене його з краю раз на все.

РОСІЯ ДАЛІ АТАКУЄ КИТАЙ.

МУКДЕН, 20. листопада. — Російські війска знову почали наступ на Китай. По довгій і кровавій битві, в котрій мало впасти дві тисячі Китайців, Москалі захопили міста Делайнор і Манчулі.

Російських війск була ціла дивізія з яких 20,000 жовнірів. Були вони добре зоружені та бомбардували Китайців з літаків.

КОПАЛЬНЯНА КАТАСТРОФА В БЕЛЬҐІЇ.

МОН (Бельґія), 20. листопада. — У копальні вугля Ґусу підземний випадок присипав 18 робітників. На допомогу їм вислано кілька ратункових відділів.

Причиною нещастя мав бути підземний вибух або легке потрясення землі.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОКУМЕНТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

В сьогоднішнім числі нашого часопису знайдуть читачі образи варварства, якого допустилися польські вандали в Галичині, коли там наші браття задумали охоронити від занепаду могили по поляглих під Зборовом українських козаках, які наложили головами в обороні рідної землі перед польською навалою.

Образи ті не так легко можна було дістати, бо польський фотограф, якого замовлено до фотографовання могили, відмовився видати фотографії, заявляючи, що вони попсулися. На щастє були на святі українські аматори-фотографісти і одному з них вдалося зняти декілька картин, які отсе подаємо.

Минулого року подавали ми картини з листопадових днів у Львові. Ми подали види української книгарні, з якої польська академічна молодь повикидала книги. Ми подали вид кімнати, в якій знаходилася вистава українських образів, котрі порізали польські варвари. Ми й далі подаватимемо того рода образи. А подаватимемо не так для наших людей, як для чужих. Нам залежить на тім, щоби наші читачі показували такі образи чужинцям і тому подаємо і пояснення в англійській мові. Нам ходить о те, щоби ми, коли обходимо по місцях листопадові свята й подаємо про них відомости до англійських ґазет, подавали разом з тим і згадки про ляцькі варварства на наших землях. Пригадуємо, що в листопадовім числі „Свободи" поміщено по англійськи передовицю про Першого Листопада і відродження української державности на Західній Україні та про її поневолення Польщею. Такі числа нашого часопису, в яких находяться того рода статті чи образи з польської неволі з англійськими написами, повинні читачі переховувати й при певних нагодах використовувати. Особливо треба їх показувати ґазетним репортерам, бо вони тоді мають готовий матеріял, коли їм треба подати нотатку про свято Першого Листопада чи якесь протестаційне віче, звязане з поневоленням наших земель. В той спосіб не буде баламутства й репортери подадуть правильно про те, що нам треба.

Кромі цього оті документи ляцьких звірств, які подаємо, повинні загріти серця американських Українців до дальшого завзяття й витревалости у допомозі нашим братам в краю у їх боротьбі з наїздником. На це треба памятати особливо у ті святочні листопадові дні, коли віддаємо пошану нашим героям, тим, яких могили Ляхи зневажають.

ЯК ЦЕ БУЛО З ПОСВЯЧЕННЯМ МОГИЛ ПІД ЗБОРОВОМ

Письмо товариства охорони могил до воєвідства в справі порізання хреста й багнетної атаки поліції на безборонних людей, які зійшлися на богослуження і посвячення могил поляглих.

(Отсе письмо вислано до тернопільського воєвідства. Воєвідство назначило спеціяльну комісію, яка переслухала 50 свідків, списала цілу гору протоколів і на тім закінчила справу. Польські урядовці і жандарми сидять собі спокійно далі на своїх місцях і сміються з українського протесту. — Ред.).

До

Пана Воєводи в Тернополі.

Воєнна хуртовина знищила наш повіт. По частинній віднові рільничих осель і мешкань зачало відновлюватися і культурне життя населення. В тім напрямі працюють статутові, затверджені товариства. До таких товариств належить і Товариство Охорони Воєнних Могил у Зборові, якого ціллю є охорона могил і памяток перед знищенням.

В році 1929 Товариство відновило розриту окопами підчас світової війни могилу, яка лежить при шляху Зборів-Золочів на приватнім ґрунті Теодора Кладика з Присовець і за його дозволом поставлено дубовий хрест без написів та повідомлено місцеве гр.-кат. духовенство через зборівського о. декана, що його обовязком посвятити новий хрест.

Зборівський о. декан Володимир Присташевський, парох в Плавчі Великій, запросив оо. сусідів, щоби взяли участь в посвяченню хреста.

Тимчасом в ночі з 26 на 27 серпня б. р. злочинні люди порізали хрест в двох місцях та скинули в рів.

День 27 серпня б. р. це день торговий у Зборові і відомість про порізання хреста блискавкою рознеслася та стягнула тисячі людей на день посвячення.

Властитеель ґрунту, на якім знаходиться могила, Теодор Кладик, хотів поставити новий хрест, але Староство йому це заборонило.

Прикрим було почути, що поліція, замісць щукати злочинців удалася до Кладика і Лозіцького, селян у Присівцях, і намовляла їх, щоби могилу розрили і зрівнали; коли дістала відповідь, що сього, як християни, зробити не можуть, поліціянт страшив їх арештом, а навіть арештував та припровадивши коло „Сокола" в Зборові, випустив і казав вертати домів.

Дня 28 серпня б. р. о год. 14-тій вийшли процесії з побожними піснями на могилу.

Похід був такий, яким хотіло його бачити Староство. Не несено тернових вінків, не співано патріотичних пісень, не несено національних прапорів і народ ішов гурмою, а не чвірками.

Вже в часі процесії поміж народ переїхав ровером в шапці з окликом „на бок!" плютоновий при Старостві Круг, зневажаючи обряд католицької віри та наносячи легковаження до військового мундуру і свойого становиська.

О год. 16-тій уставилися коло могили брацтва церковні, священики, орхестра і хор церковний і розпочали богослуження посвяченням води, хреста і молитви за померших невідомих католицьких жовнірів.

По молитвах за померших орхестра відіграла жалобну пісню „В моґіле цемней", а хор відспівав „Вічная Память" і вкляк до молитви.

Голова Товариства Охорони Воєнних Могил, п. дир. Снітинський, заявив зібраним, що промов не буде.

В часі богослуження стояла сконсиґнована поліція в числі 36 люда і два машинові кріси кільканацять кроків недалеко з крісами в руці, готова до атаки.

Таке поведення лякало людий, тож і не диво, що коли хтось крикнув „поліція атакує", народ кинувся утікати і зтоптав у придорожнім рові сотки людий і дітей, які там случайно несподівано попали, та поломано хоругви і образи.

В тім часі вийшов на могилу посол до Сойму п. Вислоцький, щоби зложити привіт від Українського Клюбу з нагоди віднови могили і культурної діяльности товариства, а бачучи паніку, почав успокоювати людий. І дійсно успокоєння наступило, але тільки на хвилину, бо практикант реф. Староства п. Вернер, думаючи, що п. посол буде промовляти, видав приказ стріляти до народу, не взиваючи навіть передтим людий, щоби розійшлися, і цей приказ повторив через три рази.

Тільки завдяки рівновазі комісаря П. П. п. Земана, який того приказу не виконав, уважаючи його недоцільним, що признав у Старостві дня 30. серпня б. р. в присутности п. Старости і членів делеґації пп. сенатора Кузьмина, д-ра Макуха і дир. Снітинського, що не пролялася безвинна кров, ще на колінах шепчучих молитви.

Натомісць п. комісар Земан видав приказ розпустити розстрільну, яка під проводом команданта П. П. П. Павловського заатакувала з плечий безборонний народ, жінок і малих дітей. Бито їх кольбами, а командант Павловський кричав: „На баґнети!" і дійсно баґнетами ранено кільканацять переполоханих і безборонних людий, як Н. Кобзістого з Підгайчик і др. — В тімсамім моменті перебрані по цивільному члени „Стшельца", Франко Пушкар, син Марцеля, Ян Парій і другі зі Зборова, а між ними урядник Суду Гуріх, урядник Староства Крошек, урядник Виділу Повітового Ян Карабінський, замісць урядувати в бюрах, прийшли під командою плютонового Круґа під могилу і під охороною поліції, а при помочі аґентів поліційних узброєні в палки били на право і ліво безборонний нарід, обкладаючи палицями утікаючих в переполосі людий. Один з них навіть в присутности постерункового Мендюка бив палицею старушку по голові.

П. посол по зложенню привіту осудив поступок тих, що зрізали хрест, а хтось з гурту крикнув: „Їм ганьба". Коло могили було ще тільки кільканацять людий, бо всі решта розбіглися.

Ми, що дивилися з дороги на поведення поліціянтів, виділи їх страшну злість, їх очи; уложення лиця зраджувало, що їм здавалося, що мають перед собою ворога, а не безборонний молячийся нарід. Старця Романа Роговського з Присовець вдарили по голові так, що стратив притомність; п. Колісниківну з Поморян били в плечі так, що від ударів упала на землю і треба було її відпровадити до фіри.

Ще довго після першої атаки поліції на безборонний нарід „цивільні охотники" під проводом плютонового Круґа били безборонних людий, а ученик золочівської державної ґімназії Максусь і Ґаврон, оба з Млиновець, віддали до утікаючих по три стріли зі стятих карабінів та тяжко поранили утікаючого Василя Зубрика з Кудобинець, а потім, діґнавши його, тяжко побили до крови.

Около години 18. біля могили нікого не було і поліція відійшла до міста.

В межичасі в місті не було жадної охорони так, що п. Староста безрадно дивився з балькону, як обурена ґрупка молодіжи переходила, співаючи пісні.

Наслідок тих подій такий, що є богато тяжко і легко ранених, з яких тільки декстрі піддалися оглядинам приватних лікарів, а решта зі страху перед репресіями скривається.

І на слідуючий день після тих випадків, дня 29 серпня б. р., „Стшельци" під проводом п. Грошека, урядника Староства, піддержували в Зборові дальше напружену атмосферу, узброївшись в карабіни та держачи нічю поготівля, неначе підчас облоги.

Комісар Виділу Контролі Скарбової в Зборові, п. Ґуґенберґер, також допомагав до піддержання напруженої атмосфери, яку спричинював, висказуючись перед поодинокими людьми, як нпр. п. Сидором, масаром у Зборові в той спосіб: „Тшеба їм било бжухи розпруць і кішкі випусьціць".

Дня 30 серпня б. р. була у п. Старости делеґація під проводом п. сенатора Кузьмина, яка предкладала йому всі наведені безправства, але п. Староста не казав протоколувати предложених скарг і не хотів навіть вислухати як слід делеґації.

Підписані делеґати українських горожан Зборова і повіту просять Пана Воєводу провірити через осібного делеґата правдивість даних, тут наведених, переслухати наведених висше в письмі пошкодованих та як свідків: д-ра Миколу Козіцького, лікаря, о. Василя Кулика, гр.-кат. пароха, д-ра Миколу Стефанишина, кандидата адвокатури, д-ра Ілю Макуха, адвоката, Миколу Процика, директора П. С. К., Петра Грицишина, люстратора П. С. К., Ж. І. Ерденберґа, суддю повітового, всіх у Зборові, і сенатора Кузьмина в Озірній, посла Вислоцького в Бродах, д-ра Західного, посла в Бережанах, і потягнути винних до відповідальности, а саме: 1) наказати сейчас перевести доходження через поліцію з Тернополя для вислідження справців порізання хреста, а тимсамим моральних справців дальших подій, причім зазначуємо, що опінія публична вказує на плютонового Круґа і тов., які з ним в реставрації Ольги Янковської вечером, дня 26 серпня б. р. пили, і на тій підставі О. Янковська освідчила п. Старості і комісарові Земанови вимінюючи тих же, з окрема шваґра пекаря Серафіновича, Казимира Н., як справців порізаного хреста.

2) Наказати припинення арештувань та увільнити арештованих, які зарядила поліція, хотячи в той спосіб укрити своє нерозважне поведення.

3) Потягнути до відповідальности практиканта Староства п. Вернера, який три рази давав приказ поліції стріляти.

4) Команданта Постерунку П. П. Павловського, який взивав поліцію словами „На баґнети" до биття безборонних людий, заходячи їх з плечий.

5) Постереункового Мендюка, в якого присутности цивільні „охотники" били безборонних людий.

6) Плютонового Круґа, який провокуючо заховувався в часі процесії і за зорґанізовання боївки зі „Стшельців" і урядовців державних.

7) Урядників: Суду Гуріха, Староства Ґрошека, Виділу Повітового Яна Карабінського за биття безборонних людий.

8) Ученика золочівської ґімназії Максуся і Ґаврона, столяра, обох з Млиновець, які стріляли до безборонних утікаючих людий.

9) Комісара Виділу Контролі Скарбової в Зборові п. Ґуґенберґера за піддержування напруженої атмосфери через невідповідне поведення і ви[с]лови.

Іван Вазов.

СВЯТОСЛАВ ТЕРТЕР

(Історична повість із часів боротьби за волю Болгарії).
(З болгарської мови переклав Михайло Процик).

(40)

Радоіл і Балдю сміливо повели вояків ланцюховим мостом на Роздертій Скелі, між двома баштами. Башти були тепер зовсім глухі. Перейшли відчиненими першими воротами без перепон, минули Великі Ворота, деколи ступали по татарських трупах і так найшлися в середині мурів твердині.

Там, згідно з умовленим знаком, добровольці запалили вязки сіна та позастромлювали їх під низькі стріхи. Бухнув огонь. Тоді страшний крик із соток грудей роздер повітря. Добровольці з голими мечами вибігали з вуличок, що вели до палати.

Цей огонь і ці крики збентежили Татар, яких побудив Азатін-бей. Счинилася метушня, стали втікати. Заскочені несподівано Татари не думали про оборону, лише про ратунок самих себе. А огонь і дим виганяв їх із хат. Божевільні з переляку забули зброю, ховалися під стріхи, шукали виходу, але падали на мечі та списи. Деякі кидалися із західного муру, що з середини низький, по другому боці висів над пропастю. Болгари, розюшені, рубали, кого попали. Заколот і жах зростали. Кров лилася. Страшний рев ніс[с]я у повітрі. Добровольці йшли вперед, перли перед собою Татарів до мурів, що окружали палату. Там Татари зібралися тісною колюмною під проводом Азатін-бея. Болгари як льви кинулися на них. Тут Татари боронилися по геройськи, а вожд загрівав їх. Прийшло до крівавого бою, але тревало ледви кільканацять хвиль. Татари кинулися втікати. Азатін-бей десь пропав.

В тій хвилі відчинилися ворота подвіря, а в них станув Святослав із добутим мечем.

— Юнаки, ввійдіть! — викликнув.

Добровольці кинулися до воріт, але більша часть їх пустилася в погоню за Татарами. Вбивали їх без милосердя в тісних вуличках. Татари пустилися втікати, щоби ратуватися иншими ворітьми, але там попалися на мечі Радоілових товаришів.

Переполох більшав. Крики побідників, плачливі зойки жінок, зойки вмираючих стрясали Царевецем. Полумя збільшалося. Старі, деревляні хати горіли наче папір, у повітрі було повно іскор. Горіли безлисті конарі овочевих дерев.

І в палатнім подвірі була також метушня і переполох. Служба і вояки падали під ударами. Живі смолоскипи горіли ще й освічували ці вбивства. Стовпи, до яких були привязані Іван і Станко, перегоріли та впали під тягаром їх тіл. На пів звуглені трупи лежали на землі, їх тяжко було пізнати. Лише їх очи були широко отворені, начеб хотіли насититися видом пімсти.

Коли Радоіл і його дружина побачили своїх нещасних товаришів, заволоділа ними страшна лють.

— Чокі, Чокі! дайте тут голову Чокія! — кричав майже непритомний Радоіл і гнав за Святославом і Балдієм. Повстанці тиснулися на сходи, жадні нових жертв. Коли найшлися в їдальні, вже там хана не було. Кількох татарських вельмож, на пів неживих зі страху, впало на коліна. Радоіл порубав їх. Двох із них кинулося крізь вікна.

Надійшов Глав і прошептав до князя:

— Хан у твоєї сестри.

— Ходіть зі мною — сказав Святослав.

Увійшли до Олениної світлиці, яка отворилася на перший зазив. Була там Олена й инші жінки гарему. Збилися по кутках, бліді, дрожучі. Одначе Славки не було. В глибині світлиці був Чокі.

Олена припала на коліна перед братом.

— Не вбивай його, брате! Я присягла, що вратую йому життя.

— Чокі є лише моїм вязнем — відповів Святослав, підійшов ближче та глядів на хана.

Чи це тому, що Чокі був притомний, чи піддався долі, чи втратив усяке чуття, — досить, що був на око спокійний. Лице його було ледяно спокійне і зовсім рівнодушне на це, що сталося.

— Заведіть хана у твердиню! — приказав Святослав. — Шурине, не лякайся, дарую тобі життя.

Чокі вкляк і мовчки поцілував край Святославового одягу.

Вивели його під проводом Глава.

Тимчасом Радоіл із повстанцями вбивали безпощадно татарських достойників, що скрилися були в инших світлицях.

Перешукали престольну салю. Там не знайшли нікого. Святослав і Балдю ввійшли там також. Балдю вказав на престіл і сказав:

— Тепер болото з нього вже вмите...

На дворі кричали повстанці, пяні побідою. Полумя знималося високо та загрожувало самій палаті. Сніг топився з горяча та спливав із дахів ринвами.

Біля стовпів зявився Святослав.

Як побачили князя повстанці, поздоровили його врадуванo. Роздались оклики:

— Хай жиє цар Святослав!

Пожежа і крики пробудили ціле місто. Люди збиралися на Царевецькім гостинці воротами, відчиненими на розтвір. Всіми заволоділа невисловлена радість. Подвіря заповнилося народом. Сотки голосів взивали Святослава, щоби зявився. Вкінці він вийшов до народу.

Тоді сталося щось нечуване. Товпа, серед якої були сотки жінок, тиснулася до князя, так що могла вдушити його із страшної радости та привязання. Одні цілували його по руках, инші плакали. Він був тепер ідолом народу. А в повітрі чути було крики:

— Хай жиє цар Святослав!

Небаром уся товпа звернула очи на камяні сходи. По сходах сходив Радоіл, тріюмфуючий, грізний, обризканий татарською кровю. Він ніс притулену до грудей, наче дитину, Славку й обережно поклав її на каменях.

Товпа викрикнула врадувано, плескала в долоні, здоровила героя і його жінку.

Після побіди.

Стало свитати... Цей історичний ранок був, як учорашній, мрячний та зимовий. Лише сніг не падав.

Але Тирнова раділа. Панування Татарів здавлено. Татари з инших міських твердинь і з околиці повтікали. Чокі був полонений у Балдієвім замку, а численна його ґвардія майже в пень вирізана.

Служба і вояки виносили трупів із Царевеця та зі східного боку кидали в Янтру, що уносила їх скоро. Инші змивали кров із камяних плит на подвірях і з долівок у світлицях палати.

Святослав був тепер всевладним володарем Тирнови і Болгарії.

— — — — — — — — —

Иоаким сидів замкнений в одній з пустих світлиць патріярхату. Сильна варта пильнувала його.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЙОНКЕРС, Н. Й.

Відповідь Департаменту Торговлі в справі української назви.

На протест української кат. церкви св. Михаїла, висланий до Цензусового Бюра в справі поміщення українського імени між іменами инших народів, одержано слідуючу відповідь:

DEPARTMENT OF COMMERCE,
BUREAU OF THE CENSUS,
WASHINGTON.

November 15, 1929.

St. Michael's Ukrainian Church,
Riverview Place & Chestnut St.,
Yonkers, N. Y.

Gentlemen:

I am glad to advise you, in reply to your recent letter, that all persons who return their mother tongue as Ukrainian at the 1930 census will be shown as Ukrainian in the report of that census.

It was at first thought that it would not be possible to include the mother tongue inquiry at the coming census because of the great difficulty in finding space on the population schedule; but we have finally worked out a solution that will enable us to include the mother tongue question, so that the Ukrainians so far as reported will be separately shown.

Very truly yours,
W. M. Steuart, Director.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на р. 1930 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 19 листопада 1929 р.: Від. 170, 181, 182, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 204, 205, 206 (2 пакунки), 207, 208, 209, 210, 211, 213 (2 пакунки), 215, 217 (2 пакунки), 219, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 231, 232, 233.

Вислано експресом 19 листопада 1929 р.: Від. 175 (2 пакунки), 179 (2 пакунки), 183 (2 пакунки), 214, 218 (3 пакунки), 220 (2 пакунки), 221 (4 пакунки).

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛ. ПАРОХІЇ,
при співучасти хору ім. М. Лисенка в Джерзи Сіті, Н. Дж.

— відсвяткується —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В СЛІДУЮЧІМ ПОРЯДКУ:

В ГОДИНІ 12-тій по Сл. Божій, в українській гр.-катол. церкві при Грін і Сусекс вул. відправиться ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за наших поляглих героїв.

ВЕЧЕРОМ, точно в годині 7-мій, під дірігентурою п. А. Ґели відбудеться

КОНЦЕРТ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, при GREENE & SUSSEX STS., JERSEY CITY, N. J.
Вступ 50 центів, для дітей 15 центів.

Весь дохід призначений для інвалідів Української Галицької Армії.

Хто тільки почуває себе Українцем і в чиїх грудях бється українське серце, хай приходить і покаже любов до свого ріднього та вшанує память наших Героїв, котрі віддали своє життя за волю України. 273

ПОЗІР! ГОЛІЙОК, МАСС., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ГОЛИЙОЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПРИ УЧАСТИ
УКРАЇНСЬКОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ З ЛУДЛОВ, МАСС.

— відбудеться —

КОНЦЕРТ ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В SKINNER COFFE HOUSE, 60 HAMILTON STREET.

Початок в годині 7-мій вечером. — Вступ 50 центів.

На се свято запрошується всіх Українців місцевих і з околиці до масової участи, а чистий дохід обернеться як жертву на дім українських інвалідів. Концерт і сценічна картина з 1918 виконаєсь групою української школи під проводом пр. Петрусика. — **Комітет.** 273

ПОЗІР! АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ СПІВ. ТОВАРИСТВА ІМ. ЛИСЕНКА,
при співучасти української парохії, від. 147 і 151 У. Н. Союза, від. 17 Провидіння, Українського Американського Горожанського Клюбу та Української Школи

— відбудеться —

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ПОЛУЧЕНЕ З КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В УКР. ПАРОХ. ГАЛИ, 803 Н. Фронт ул., АЛЕНТАВН, ПА.

Служба Божа розпічнеться в год. 10 рано, а по Сл. Божій, при асисті всіх висше згаданих Товариств, відправиться ПАНАХИДА при виставленій могилі в церкві, котру відправить о. Йосиф Пелехович, а в 7-мій годині ВЕЧЕРОМ відбудеться КОНЦЕРТ. — Вступ 50 ц., діти 15 ц.

Програма концерту дуже богата під проводом учителя-дірігента Гр. Пипюка. 273-4

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ В McADOO, PA.!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ЗЛУЦІ З БРАТСТВАМИ,
ТОВАРИСТВАМИ І СВОЇМ ХОРОМ

— відсвяткує —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ

ПОРЯДОК СВЯТА:

Рано по Сл. Божій панахида за погибших наших героїв.

Вечером в 7. годині в гали церковній концертову програму виконає Укр. Хор під упр. В. Романкова.

Святочну промову виголосить д-р Л. Цегельський і другі бесідники.

Проситься всіх Українців місцевих і околичних прибути на се свято. — Чистий дохід призначений на Інвалідів.

273-4 **Комітет.**

ПОЗІР! ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВІДДІЛІВ МІСТА
ЙОНҐСТАВН І ОКОЛИЦІ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
525 W. RAYEN AVENUE, YOUNGSTOWN, O.

Початок Свята точно в 2.30 пополудни.

Свято пічнеться КОНЦЕРТОМ, в котрім беруть участь слідуючі:
Хор „Боян" з Брайр-Гил, під проводом дірігента добр. Л. Кухтина; Українська Рідна Школа зі Стілтону, під проводом о. М. Кучера; Українська Діточа Школа зі Савт Сайд, під проводом М. Мушинського; сольо пісні відспіває добродійка Іляшевичова.

ПРОГРАМА СВЯТА:

Вступне слово виголосить добр. С. Мош.

ЧАСТЬ ПЕРШУ ВИКОНАЄ: 1) Співи і декламації — Українська Рідна Школа зі Стілтону; 2) Реферат виголосить добр. О. Ревюк; 3) Сольо-пісню відспіває добр. Іляшевичова.

ЧАСТЬ ДРУГУ ВИКОНАЄ: 1) Українська Діточа Школа зі Савт Сайд співи, декламації і живі образи; 2) Святочну промову вигол. добр. М. Хандога, ред. „Нар. Слова"; 3) Сольо-пісню відспіває добр. Іляшевичова.

ЧАСТЬ ТРЕТУ ВИКОНАЄ Хор „Боян"; хоральні пісні як також декламації.

В ЛИСТОПАДОВІМ СВЯТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ СЛІДУЮЧІ ВІДДІЛИ:
У. Н. С.: 230, 218, 274, 140 17; У. Н. П.: 90, 95, 123, 91; Тов. ім. Т. Шевченка; У. Р. С.: 124, 153, 45; Пров.: 135; Українсько-Американський Політ. Клюб.

Вступ на Свято є 50 центів.

ЗА КОМІТЕТ СВЯТА: 268,73

Юрій Присташ, Іван Павловський, А. П. Іляшевич.

ПОЗІР! СИРАКЮЗ, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЄМ СПІВ. ТОВ. БОЯНА ПРИ УКР. ГРЕКО-КАТ.
ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В СИРАКЮЗ, Н. Й.

— уряджується —

В 11-ЛІТНУ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАВИСИМОСТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ВЕЛИЧАВИЙ СВЯТОЧНИЙ

КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ НА С. ВІЛБУР І ТОМПКЕНС СТР.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 7-мій ВЕЧЕРОМ. — ВСТУП 40 ЦНТ.

Запрошується всіх Громадян місцевих і з поблизьких околиць до як найчисленнішої участи, позаяк до більшого звеличання цього концертового свята Укр. Державности запрошено з Рочестер нашу славну співачку солістку пані Т. Гнатко. Тож проситься прийти і, як в минувшім році, послухати її пречудового голосу.

272-3 **КОМІТЕТ.**

НОВИНА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

КЛЮБ УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

— уряджує —

ВЕЛИКИЙ ОСІННИЙ

БАЛЬ

НА ДОХІД ІНВАЛІДІВ В СТАРІМ КРАЮ.

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В УКР. РОБ. ДОМІ, 59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.
Початок в годині 7.30 вечер. Вступ 50 центів.

Запрошується всіх щирих Українців на сей баль. — Прийдіть і будьте певні, що гарно забавитеся та і при тій нагоді поможете нещасним інвалідам в старім краю. 173-4

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Бизнесмени на народні цілі.

Як кождого року, так і цього не забуло двох наших шановних громадян пошанувати листопадові дні жертвою на рідний край.

Гром. Сем Тартальський, тутешній адвокат, котрий є рівнож і правним дорадником У. Н. Союза, зложив $25 на допомогу українським інвалідам у старім краю. Як відомо, гром. Тартальський є щирим с патиком української справи і боронить її при всякій нагоді словом і письмом, а заразом допомагає і грошевими жертвами.

Знову наш громадянин Стефан Лилик відомий не тільки з того, що добре й совісно веде бизнес з реальностями, але й свого обовязку, щоби завжди попри бизнес памятати й за рідний край.

Він зложив $25, а то: $10 на Народний Дім в Збаражі, $10 на Рідну Школу, $3 на ювілейний дар „Просвіти", а $2 як вкладку до „Просвіти".

Разом вислано до Обеднання $50.

ВУСТЕР, МАСС.

В память Листопадових Днів.

Зприводу Листопадових Днів переслав гром. Йосиф Зазуляк до Обеднання $10 з призначенням по половині на бойовий фонд і на українських інвалідів.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 24. листопада, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній при Roosevelt Ave. Пригадується тим родичам, котрі вже мають дорослі діти в діточім департаменті, що доходять до 18 літ, або вже їм минуло 18 літ, щоби сего місяця вписали їх до повнолітних членів, бо чим довше будуть очікувати тим більше мусять платити від років. Будемо приймати нових членів і дітей до Тов. Січи без вступної оплати. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Дмитрів, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ПОЗІР! — WHEELING, W. VA.!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ГРОМАДА ДАСТЬ

ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

в годині 5-ій пополудни
В НЕДІЛЮ, 24 ЛИСТОПАДА С.Р.,
НА ГАЛИ SOUTH SIDE BANK AND TRUST CO., JACOB & 38th ST.,

В ЯКОГО ПРОГРАМУ ВВІЙДУТЬ:

прекрасний хоральний спів; виступи шкільної дітвори з деклямаціями та народніми танками; реферати, місцевими та сторонними силами.

Запрошує всіх місцевих і позамісцевих українських патріотів на це всенародне свято одинайцятої річниці Української Державности

273 Парохіяльний Комітет.

Добровільні жертви від дорослих 50 центів.

ПОЗІР! — ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.!

Отсим маємо честь запросити Вас з родиною на

ЗАПУСТИ

які уряджує Тов. Укр. Амер. Горожан В НЕДІЛЮ, 24-го НОВЕМБРА 1929 Р. в Українській Гали, 849 Н. Френклин ул. — Вступ від особи $1.50, від дітей 50 цнт. — Початок в год. 6-ій вечер.

Того вечера буде присутним наш силач І. Залізняк (М. Гах).

До численної участи проситься членів і всіх громадян. 273

Уряд Товариства.

ПОЗІР! БОСТОН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО, БОСТОН, МАСС., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
ПРИ ЦЕРКВІ СВ. СЕРЦЯ ІСУСОВОГО, 136 ARLINGTON STREET

— устроює —

ВЕЛИКЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ

В 10 годині рано відправиться урочиста Служба Божа з панахидою по поляглих борцях за волю України.

В 6 годині вечером відбудеться дійсно величавий концерт з отсею програмою:

ЧАСТЬ І. 1. Вступне слово — п. Никола Давискиба, голова громади. 2. Пробудися, встань народе — Церковний хор. 3. Кілька деклямацій — шкільні діти. 4. Реве та стогне — Церковний хор. 5. Реферат про значіння свята — о. Й. Желехівський.

ЧАСТЬ ІІ. 6. Діточе представлення „Русалка Дністрова", переплітана деклямаціями. 7) а) Крилець, крилець — Церковний хор; б) дует Качки — Володимир і Мирослав Желехівський. 8. Молоденька орхестра наших хлопців і дівчат, які ходять до музичної консерваторії, коло 14 музикантів, відіграє вязанку українських пісень. 9. Скажи мені правду — п-на Ю. Довганчук (сольо). 10. Діточе представлення „При ватрі". 11. Буде промовляти А. Марголін, бувший голова апеляційного суду на Україні з У. Н. Р. 12. Не пора і Ще не вмерла Україна — Церковний хор. 13. Промова гр. Ілька Чопика.

На це Свято Громада сердечно запрошує всіх щирих Українок і Українців з Бостону й околиці. — Вступ 50 центів. 273-4

Комітет Свята.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР

— улаштовує —

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

ВИСТАВУ ПОЛУЧЕНУ З БАЛЕМ.

1) „ЖЕНИХ З МІСТА" дуже весела комедія на одну дію, (М. Васкова).

2) „НА ПЕРШІ ГУЛІ" смішна одноактівка зі співами і танцями (С. Васильченка).

3) „УКРАЇНСЬКИЙ ВОДЕВІЛЬ" комічні дуети, соля, деклямації, квартет і т. д.

Перший раз в Народнім Домі побачите українську „ЛЮБОК-КОЛОМИЙКА" щось надзвичайного.

Приймають участь: п-ні Фенчинська, Красновська, Кісілевська, Жуковська. П-ве: Котович, Жуковський, Чигирин, Мирошниченко, Чорнюк, Федовський та другі. — Режісер: Г. ПРОХОРОВИЧ.

Початок в годині 8-мій вечером. — Вступ $1.00 і 75 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

ПОЗІР! КОРТІС БЕЙ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УРЯДУ ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА
В КОРТІС БЕЙ, МЕРІЛЕНД

— відбудеться —

ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В ПОЛЬСЬКІЙ ГАЛИ,
ПРИ FAIRVIEW AVE., AND FILBERT ST., CURTIS BAY, MD.

Початок в годині 7-мій вечером. — Вступ 40 центів.

Весь дохід призначений на місцеву українську греко-католицьку церков, тому запрошується до спільної участи всіх парохіян як з Кортіс Бей так і Балтімор. За добру забаву ручить — Комітет. 273

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ БР. СВ. ЙОСАФАТА, ВІД. 217 У. Н. СОЮЗА

— уряджується —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
975 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Початок точно в годині 7-ій вечером. — Вступ 50 центів.

Українці і Українки! Вам відомо, що се есть остатний баль в цім сезоні, бо наступає піст, так зв. Пилипівка і не можна буде таких забав устроювати. Тож Братство запрошує всі Братства, Товариства, Сестрицтва і весь український загал до численної участи. На бали буде приґравати орхестра під управою гр. Мих. Юркового. Будуть добрі напитки, смачні перекуски, де кождий буде вдоволений. Ще раз запрашається до численної участи. До побачення на бали. 273

Заряд Братства св. Йосафата.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИЧАВИЙ МАСКОВИЙ

БАЛЬ

— устроює —

ТОВАРИСТВО „ЛЮБОВ", ВІД. 45 УКР. НАРОД. СОЮЗА

В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
849. N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Початок в 7-мій год. вечером. — Вступ 50 центів.

Запрошуємо на сей Баль всіх Українців, старих і молодих. На кождому вступному тікеті є нумер. На бали буде можна набути індика, гуску або качку. 273

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.
ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ЩАДІТЬ на РІЗДВО ХРИСТОВЕ

Інтеґріти Різдвяний Клюб пропонує певний спосіб, щоби ви мали гроші на свої різдвяні закупна в 1930 році.

ЧЛЕНСТВО ВІДКРИВАЄТЬСЯ 9 ГРУДНЯ 1929 Р.

ВКЛАДАЙТЕ 50 ЦЕНТІВ ДО 10 ДОЛЯРІВ — ПРОТЯГОМ 50 ТИЖНІВ

ДІСТАНЕТЕ $25 ДО $500 — ВРАЗ З 4% ВІДСОТКАМИ
від вповні вплачених вкладок.

Капітал, Надвишка і Зиски поверх $15,000,000.

Член Федерал Резерв Систем

Член Филаделфія Клірінг Гавз

Integrity Trust Company
основана 1887 р.
4th and Green Streets, Philadelphia, Pa.
Отворено в понеділки аж до 7 год. веч.
В пятницю вечерами від год. 6 до 8.

ВПРОСТ BALTIC AMERICA LINE

BALTIC AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА
ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІҐОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпоспішнійшими і найвигіднійшими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІҐОМ.

Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати з ДАНЦІҐУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизчі. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванням і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

Спеціяльна прогулька до РОСІЇ і на УКРАЇНУ виїде з Ню Йорку 7-го грудня популярним кораблем
S. S. LITUANIA DEC. 7.
Надзвичайно низькі ціни — безплатні Совітські віза.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА
каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Республики

ҐАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ БАЛТІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.

Голоситься до місцевих агентів або

BALTIC AMERICA LINE
8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Другі офіси в Pittsburgh, Chicago, San Francisco, Seattle і головнійших містах Канади.

Нервові, Слабовиті Люде

Люде, які є нервові, злосливі, легко роздражнені, неспокійні в ночі, які чуються умучені й зужиті або які є слабі, хоровиті й немічні повинні брати Нуга-Тон кілька днів і зауважити чудове улучшення, яке наступає. Це чудове средство успокоює й устійнює нерви, збільшає нервову силу й енергію, поправляє кружіння крови й надає нового тону й енергії життєвим органам.

СИЛЬНІШІ, ЗДОРОВІ МУЩИНИ И ЖЕНЩИНИ.

Нуга-Тон поправляє апетит, помагає травленню й перемагає жолудкові клопоти. Він усуває ґаз або здуття в жолудку або кишках, побуджує повільну печінку й збільшає наплив жовчі, зміцняє ослаблені нирки або міхур і накладає міцне, здорове тіло на худі особи.

Запір Ще не найдено лучшого средства на покритий язик, неприємний від дих, злий смак в роті, це тупе, оспале чувство, повноту в животі, біль голови, жовчеві переворти, заворот, бліду прищовату шкіру й подібні стани.

Нуга-Тон скоро увільняє тіло від поширюючих хоробу отруй, настроює й зміцняє відходовий канал і перемагає запір.

Не приймайте замін — нічо не є так добрим як Нуга-Тон. Кожна фляшка містить 90 табличок — лічення на цілий місяць. Всі торговці медицинами продають Нуга-Тон або можуть дістати його для вас від гуртового аптикаря. Будьте певні дати йому пробу.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ВІДЖИВАЄ УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА ЧУЖИНІ

Неначе мітичне Евшан-Зілле пригадує українська пісня молодому українському поколінню в Америці, якого вона роду. Не треба отже жалувати нашим дітям українських пісень.

Кождого тижня видає свої рекорди з українськими піснями звісна компанія

КОЛЮМБІЯ

і сі пісні можете сейчас після появи дістати в звіснім українськім базарі

СУРМА

Осьтут список найновійших українських рекордів Колюмбії:

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА. Сопран сольо МАРІЯ ОДИНСЬКА.

27201F (Іван убийник
(Просьба жінки до чоловіка

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „БАНДУРИСТ" під управою Г. КИРИЧЕНКА.

27200F (Бог ся рождає
(Радість нам ся являє

27199F (Добрий вечір тобі
(На йорданській річці

ОРХЕСТРА БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ".

27198F (Танець нашого Івана
(Полька „Од терника до терника".

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.

27197F (Ой, скажи, мила
(На каміню мармуровім

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.

27196F (Нова радість стала
(Небо і земля

ПРИГАДУЄМО, ЩО ДЕЯКІ З ПІСЕНЬ, ЩО НАХОДЯТЬСЯ НА РЕКОРДАХ КОЛЮМБІЇ, БУДУТЬ СПІВАНІ НА КОНТЕСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ДНЯ 8 МАРТА, 1930 Р., В НЮ ЙОРКУ.

Осьтут спис деяких давнійше виданих рекордів Колюмбії:

ЛЮБА ВЕСЕЛА, сопран, з акомп. орхестри.

27194F (Віють вітри
(Ой, там у лісі

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.

27193F (Кажуть люди
(За горами, за лісами

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.

27192F (Полька „Горпина"
(Козак „Петрушка"

ОРХЕСТРА БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУРЯНИ".

27191F (Зелена Поляна
(Широкий місточок

27190F (Як я прийшов з корчми до дому
(Каська гембу дає, Марина сміє.

27185F (Горіла сосна
(Затож ми ся дівча сподобало

27182F (Червона ружа, жовтий цвіт
(На Поділю Білий Камінь

ОРХЕСТРА „БРАТЯ ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ" зі співом.

10" 75 ц.

27182F (Червона ружа, жовтий квіт
(На Поділю білий камінь

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА з акомп. орхестри

27183F (Презент з Европи
(Пан Фрейтер
(Е. Жуковський, барітон,

САМУІЛ ПИЛИП І ЙОГО ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА.

27189F (Музика в корчмі, танець
(Де ти був, Янічку, полька

27186F (Лемківський Мадяр, танець
(Лемківська тряска, танець

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА, з акомп. орхестри.

27188F (Жнива
(Бувай здорова

27184F (Лобода
(Пристріт

27183F (Презент з Европи
(Пан фрейтер

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.

27187F (Метелиця-сніговиця, танець
(Козак Завидія, танець

27178F (Танець по шлюбі
(Полька для всіх

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „СУРМА" з акомп. орхестри. Сопран сольо Е. Корнат.

12" $1.25

70015F (Вечерниці, часть 1 і 2
70016F (Вечерниці, часть 3 і 4
(Сопран сольо В. Барчанівна

КОЛЮМБІЯ МІЖНАРОДНА ОРХЕСТРА

59054F (Збірка Міжнародних Мельодій, часть 1 і 2

БАРІТОНА ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО:

10" 75 ц.

27174F (Толока
(Зводини.

27170F (Фіксований Чоловік, часть 1.
(Фіксований Чоловік, часть 2

27168F (Старости, часть 1
(Старости, часть 2.

27163F (Щаслива
(Люлька-файка

27158F (Було тай нема
(Хаім щоб здоров

27156F (На фарми
(Брехня

27152F (Алелуя, я бом!
(Стація „Зімна Вода"

27146F (Жінка в небі, часть 1.
(Жінка в небі, часть 2.

27142F (Допитався
(Ват ду ю сей

27134F (Відьма, часть 1.
(Відьма, часть 2.

27124F (Спорт американський
(Історія в пирогами.

27118F (Лянцманка.
(Погані часи.

27114F (Синочок.
(Образований

27116F (Вуйко з Пенсилвенії.
(Комедія тай годі

27105F (Пісня невольника.
(Іван на аероплані.

ДУЕТУ ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА.

10" 75 ц.

27168F (Старости, часть 1.
(Старости, часть 2.

27140F (Поправини в Америці, часть 1
(Поправини в Америці, часть 2

27136F (Свекруха бе і плакати не дає.
(Кум до куми.

МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА, барітона.

10" 75 ц.

27062F (Ще не вмерла Україна
(Марселеза.

27076F (Гей Січ іде, красен мак цвите
(Не пора.

27027F (Верховина.
(Гей, там на горі Січ іде!

E 2729 (Ще не вмерла Україна.
(Веснівка.

ВОЛОД. ДИЛЬОВ, бас.

27078 (Ой Дніпре мій, Дніпре.
(Гетьмани, серенада Шевченка

27165 (Танцювала риба з раком.
(Спить жінка тай не чує.

ОРХЕСТРИ ПАВЛА ГУМЕНЮКА, переплітаної деколи співами Красновської, Жуковського.

10" 75 ц.

27179F (Танець по шлюбі, полька
(Полька для всіх.

27169F (Туга за родиною.
(Івана Лопушника.

27166F (Чому Галю не танцюєш
(Іде, іде Зельман.

27164F (Запорожець полька
(Танець на вигоні

27159F (Вечерниці, часть 1.
(Вечерниці, часть 2.

27154F (Спросини, часть 1.
(Спросини, часть. 2.

27143F (Кума з міста ішла
(Танець мого кума

27140F (Поправини в Америці, часть 1
(Поправини в Америці, часть 2

27136F (Свекруха бе і плакати не дає
(Кум до куми.

27131F (Заручини в Америці, часть 1
(Заручини в Америці, часть 2

27128F (Танець з під Львова.
(Заяць женик.

27106F (Ой дівчино дівчинонько.
(Коло гаю походжаю.

27115F (Попразент, часть 1.
(Попразент, часть 2.

27104F (Козак трошак.
(На сінокоси, коломийка.

БАРІТОНА ПЕТРА ОРДИНСЬКОГО.

27150F (Ой, і не гаразд Запорожці
(Ой, бре море, бре.

27135F (Віє вітер,
(Думка про Морозенка.

27151F (Гей гук, мати, гук
(Розлилися круті беріжечки

10" 75 ц.

САЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ, сопрано.

27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш
(Ой летіли білі гуси, — розплетини.

27132F (Вівці мої, вівці, пастуша пісня
(Через сад виноград, — дівоча пісня.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА".

27126F (Ой, у полі нивка.
(Ой, у лузі.

27125F (Верховина.
(Де Дніпро наш.

27138F (Реве та стогне,
(Закувала та сива зазуля.

Всі рекорди висилаємо почтою і гарантуємо, що не пібються.

Коли хочете мати рекорди нові і найскорше, то сейчас пишіть до нас; до кождого ордера додаємо голки або якусь книжочку на презент. Хто замовляє не менше як 5 рекордів, тому оплачуємо пересилку.

Коли знаєте гарну пісню і хотілибисьте почути її на рекордах, то напишіть до нас про це.

Всі замовлення посилайте на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(межи 6-ою і 7-ою улицею).
PHONE: DRY DOCK 3752.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЗАПОМОГ. Т-ВА „БУКОВИНА", ВІД. 14 У. Н. С.

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
(НА ВЕЛИКІЙ ГАЛИ)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 2-ій пополудні. — Вступ 50 центів.

Товариство Буковина запрошує всіх Українців і симпатиків Ню Йорку і околиці прибути на цей баль, показати свою солідарність для товариства та при нагоді разом спільно і весело забавитися.

На цім балі будеться принимати нових членів до товариства без вступного, тому кождий має нагоду при забаві вступити до товариства. 273-4

За добру і веселу забаву ручить Комітет.

НОВЕ ПРАВО ІМІГРАЦІЙНЕ

Чи ви є горожанином Америки, чи ні — спровадимо до Америки Вашу жену і діти, котрі числять низше 21 літ, а старших і рільників на фарму.

Богато людей приїхало по отриманню від нас ДОКУМЕНТІВ І КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ.

Проте хто має:

1) Спровадити кого з родинного або з інших країв, як КАНАДИ і ін., або хоче виїхати на вигідних КОРАБЛЯХ до краю і вернути до АМЕРИКИ без КЛОПОТУ, чи є горожанином, чи ні;

2) Вислати гроші до краю так, щоби без жадних доплат були доручені адресатови в ДОЛЯРАХ АМЕРИКАНСЬКИХ — або

3) Полагодити якунебудь КРАЄВУ СПРАВУ, купити або продати маєток в краю або в Америці — виробити КОНТРАКТИ, ПОВНОВЛАСТИ, СКРИПТИ ДОВЖНІ і т. ін.; — нехай з повним довірем удасться устно або листовно до знаної від звиш 20 літ правдиво УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ:

T. J. HRYCEY & CO.

NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, FIRE INSURANCE, STEAMSHIP TICKETS AND AMERICAN EXPRESS AGENCY,

329 SO. FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE: LOMBARD — 25-93.

ВПРОСТ З ФАБРИКИ! ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ НАЙЛІПШІ НА РИНКУ.

Маємо великий вибір гармоній ріжних десенів і виробів. Виробляємо якийнебудь десень на замовлення. Всі інструменти роблені ручно найліпшими механіками і з найліпших матеріялів. Вдоволення гарантоване. Поправляємо або беремо в заміну вживані інструменти. Пишіть по безплатний катальог. 225

ITALIAN ACCORDEON MFG. CO.
323 Polk St., Dept. 26,
Chicago, Ill.

ТЕПЕР МОЖНА НАБУТИ

ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВЕРТЕП

сценічний образ на Рождество Христове. — Ціна 20 центів.

Замовляти в адміністрації „Свободи":

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХОРІ НЕ ПОВИННІ ТРАТИТИ НАДІЮ.

МІЛЕРТОН — СРЕДСТВО СКУТОЧНЕ, ПРИНОСИТЬ ПЕВНУ ПОМІЧ.

Дуже Вам дякую за Ваші знамениті зілля Мілертон.

Я вічно чувся хорий і недомагав на щось, так, що ніколи не зазнавав приємної хвилі. Від коли почав уживати Мілертон, я став зовсім иншим чоловіком.

Прикрі болі уступили і чуюся здоровий і сильний.

Поручаю Мілертон в Шикаго всім знакомим, де маю численні знакомства, так приватні, як також по товариствах і організаціях.

Уважаю Мілертон за найлучше средство для піддержання і відзискання здоровля.

ПЕТРО ЛУКІВ
2329 Superior St., Chicago, Ill.

Зі всіх средств, які знаю — а уживав я їх всілякі — уважаю Мілертон за найлучше і для здоровля дійсно помічне. Я випробував на собі самім, а також мої численні знакомі, яким я поручав Мілертон, є з него дуже вдоволені. Одному знайомому, який від довгого часу лежав хорий в шпиталю і вже не мав надії на виздоровлення, занесено Мілертон. Він уживав його через якийсь час і так почувся ліпше, що вкоротці повернув зі шпиталю до дому.

Підчас мого побуту в Нюарку як делегата на конвенцію У. Н. Союза я був особисто в факторі Мілертону і бачив як много людей зі всіх сторін Америки уживає се знамените средство.

ІЛІЯ СЛОБОДЗЯН
2308 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa.

Не маю слів похвали для знаменитого средства „Міллертон", якому завдячую цілковите виздоровлення.

Моя хороба була дуже тяжка—безнастанний біль голови і болі в середині, при тім утрата власти в руках і ногах—так, що о власній силі я не могла ходити.

Тепер і слід не остався з моєї тяжкої недуги.

КАТЕРИНА ВАЛЬКЕВИЧ,
174 Avon Avenue, Newark, N. J.

Зілле Мілертон є дуже добрим средством для піддержання здоровля. Я спрактикувала се на собі і на инших, що також як найліпше висказуються про Мілертон.

Се природне средство, а так помічне і потрібне — повинно бути в кождій хаті, у кождої родини.

Б. ГРЕЧКІВСЬКА,
б. делегатка на посліднію Конвенцію У. Н. Союза.
3455 West 94 Street, Cleveland, Ohio.

Я є великою приклонницею Мілертону, тому, що так на собі самій, як також на инших я переконалася про уздоровлюючу силу і доброту сього простого, а так знаменитого средства.

Отже поручаю Мілертон всім моїм знакомим в Клівленді.

А. КУПЧЕВИЧ
11022 Nelson Ave., Cleveland, Ohio.

З власного досвіду, як також зі спостережень на инших підчас мого побуту на Конвенції У. Н. Союза в Нюарку, мушу висказати моє як найліпше признание для Вашого средства Мілертон.

Є се средство поединче, приємне в ужиттю і дуже скуточне в діланню, отже посідає всякі конечні прикмети знаменитого средства домового, яке повинно бути в кождій хаті.

МИХАЙЛО КЛИМ,
2016 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

На писемне замовлення висилаємо найменче дві пачки, враз з поученнем, як уживати. В ціні 2 долярів за 2 пачки є вже оплачений кошт пересилки, коли до замовлення долучено готівку або моней-ордер. При замовленнях на C. O. D. оплата почти буде зачислена.

Письма, замовлення і моней-ордери просимо адресувати так:

J. S. MILLER, Inc., Dept. 1.
62 BEACON STREET, NEWARK, NEW JERSEY

В польськім війську.

Капраль (до вояка): Чому не хочеш мити ніг? Чи ти віколи не купався, як був на селі?

Вояк: А був там у нас один такий, що мив ноги, але на другий день перестудився. Щастя йому воно не принесло.

Dr. SIMON BLOOM,
Спеціяліст від уха, носа і горла,
1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK
Near Mt. Eden Avenue.
Години офісові: 9—11 рано.
Телефон: Davenport 0697
87 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.
Години офісові: 1-2 попол.; 6-7.30 веч
Телефон: Orchard 2949.

БІЛЬШЕ ЯК 125

РІЖНИХ МАЛЮНКІВ УКРАЇНСЬКИХ, ПОЛЬСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ — ЯК СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1930 РІК

Календарики друковані в двох кольорах і відриваються кождого місяця. Висилаємо почтою оден за 30 центів, або 4 за доляра, пересилку самі оплачуємо. Спис календарів висилається даром.

Для бізнесменів вишлемо 100 календарів за $15.00 вже з надрукованием вашого адресу. 263—

Зголошуйтеся сейчас до нас:

GALICIAN BAZAR
123 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(Betw. 7 & 8 Street)

PAIN-EXPELLER
REG. U. S. PAT. OFF.

МІЛІОНИ ВАШИХ ЗНАКОМИХ КАЖЕ

що нема лініменту, котрийби так скоро ділав і так вдоволяючо як ПЕЙН - ЕКСПЕЛЕР. Вони уживають його на Простуду, Болі в Грудях, Болі голови, Болі в хребті, Болі Мускулярні, Штивні Сустави, Заминення, Потовчення, Ревматичні Болі, Невральгія, і т. п. А приємні по лекші які вони діставали були неоцінені.

Лишень впевниться все що дістаєте правдивий. Котвиця, торговельний знак, на пачці буде вашим забезпеченням. Цінна і вартісна книжечка знаходиться в кождій пачці коло бутельки в ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР.

У всіх аптиках
35 центів і 70 центів
або впрост від

The Laboratories of F. Ad. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 моргечі. Шери продаються: Preferred шер $25.00, Common шер $20.00. По всякі інформації голоситься до котрогобудь з понизших урядників: І. Лисак, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; М. Брудер, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; Т. Каськів, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

Ф. П. ЦІРКА З ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

пошукує спільника до бізнесу з невеликим капіталом, але зате добрим та чистим характером. Інтересовані голоситись листовно: 267-

Ф. П. ЦІРКА,
145 Church St., Woonsocket, R. I.

НОВІ ДОМИ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.,

продаю по дуже приступній ціні. Дуже малої готівки потрібно, а решта на довголітні сплати. Доми і офіс знаходяться коло Картерет Гай школи.

JOHN GINDA, Builder,
260- CARTERET, N. J.

ПРОДАЄ **ДОМИ** в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16-

НАЙЛУЧША ЗЕМЛЯ ГОТОВА

під плуг а також готові фарми є в стейті Арканзас. Літо довге, зима коротка, снігу нема, два рази збирається до року. Нова українська кольонія.

Хто хоче довідатися докладно о всім, хай надішле марку і напише до:

STEPHEN LOGAY,
Devalls Bluff, Arkansas.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

ЕМІЛІЯ УГОРЧАКОВА

має великий склад найкращих українських строїв і ріжних костюмів до аматорських представлень і народних виступів, як також прибори до характеризовання. При замовленнях треба присилати точний спис осіб і потрібних річей. Випозичає також народні строї хотячим фотографуватися. Замовлення на костюми до представлень треба присилати що найменьше 8 днів перед представленням на слідуючу адресу:

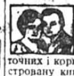
Mrs. E. UHORCHAK,
216 Washington St., Jersey City, N. J.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ

до краю і на спровадження з краю. Пересилає гроші в долярах. Інформації даром.

W. TWARDOWSKY,
26 St. Marks Place (E. 8th St.),
New York City.

ДАРОМ КОЖДОМУ!

вишлемо магічні штуки, з котрих будете мати багато сміху і жартів в товаристві молодіжи, також багато інших пожиточних і корисних річей, як також ілюстровану книжечку. На пересилку залучіть кілька марок до: 126—

EUROPEAN BOOK SUPPLY CO.,
1422 W. Division Street, Dept. 30,
Chicago, Ill.

FLIT

KILLS FLIES MOSQUITOES Quicker!

ПОЗБУДЬТЕСЯ ШКІРНОЇ НЕДУГИ

через уживанне знаменитої Гоючої Масти „SAWIEC", котра принесла скору поміч тисячам, які є вповні вдоволені з її знаменитого результату.

У всяких випадках, як: екзіма, [illegible]бiння, опарення, поцечення, [illegible] ні рани, текучі рани і всякі другі [illegible] рні недомагання, всегда уживай знамениту масть. Вдоволення гарантоване. Висилаємо „Sawiec" на ко[illegible] адресу. Замовте сьогодня, ціна [illegible] а заплатите листоношови при [illegible]ченню.

WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-10, BLOOMFIELD [illegible]
Дж. Вашкевич, аптикар-власти[illegible]

WAKIE PRODUCTS CORP.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1930

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ

Маємо на складі 50 ріж[illegible] календарів на 1930 рік. Кале[illegible] друкований по українськи, [illegible] значені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 [illegible] ресилкою, а 4 за доляра.

Штофникам, агентам і для [illegible] хотять занятися продажию [illegible]рів, висилаємо даром спис стін[illegible] лендарів по гуртовій ціні. За [illegible] чим надісланнем $5.00 вишлемо [illegible] штук оказових календарів, [illegible] оглянули, а опісля замовляли [illegible] число. Замовлення посилайте [illegible]су:

UKRAINIAN BAZAR
170 E. 4th ST., NEW YORK [illegible]

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах [illegible] ється переглядан[illegible] виготовляє контракти купна [illegible] дажі; перепроваджує [illegible] справи; полагоджує старокра[illegible] патентові і прочі справи.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 5072.

Dr. A. L. CEASAR
специяліст у всіх хоробах
ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА
Години: 127 EAST 84th STREET
10—12 межи Park і Lexington Ave.
6— 8 NEW YORK, N. Y.
В неділі від 10 рано до 1 пополудні

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або [illegible]
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Скірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умов[illegible] сію, Запороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль [illegible] Невральгію, Побільшені Залози, ВСІ Хронічні Шкалубини, Легких [illegible] кітіс, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сціятика і Лумбаго. М[illegible] і женщини щасливо лічені новою удосконаленою методою. Мій ос[illegible] догляд через цілий час курації. Мої ціни приступні.

Екзамінація крови, хемічні тести, X-Рейс

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ. ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇН[illegible]

СПЕЦІЯЛІСТ **DR. ZINS** ВІД 25 ЛІТ

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY
межи 4-ою Евнею і Irving Pl.

ГОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-то[illegible]

МІХУРОВІ НЕДОМАГАННЯ

Проволока є небезпечна в недомаганнях нирок і міхуря. Треба [illegible] хороняти себе. Треба приймати осторогу природи. "Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки" швидко вам поможуть. Це 200 літ старе лікарство уліпшене результатами новітнього медичного досліду. Воно дається брати тепер легко і приємно. Збирайте здоровля ваших нирок та інших органів тіла, вживаючи "Нові і уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки" а природа [illegible] рицею вам відплатить. В кожній аптиці в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на запечатанім пуделку і не приймайте ніяких імітацій.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES